

– антропоцентризму – забезпечення комфортних, безконфліктних і безпечних умов навчання дитини з ООП, реалізація її природного потенціалу, актуалізація вітагенного досвіду;

– педагогічної підтримки – розроблення системи педагогічних розвивальних, виховних дій, орієнтованих на підтримку особистого успіху, мінімізацію труднощів дитини в корекційно-розвивальному процесі;

– суб'єктності – реалізація суб'єктної позиції в процесі спілкування, демонстрація поваги до дитини, розуміння її проблем, здатність стимулювати до самостійного виправлення помилок, пробудження в ній віри в успіх власної діяльності;

– індивідуального підходу – створення комфортного розвивального чи компенсаторного середовища з урахуванням індивідуальних особливостей дітей (характеру нозологій);

– діяльнісного підходу – організація спілкування на основі рівноправної партнерської взаємодії з метою профілактики, розвитку та корекції порушень, а також як гуманної освітньої діяльності.

Отже, «формується і впроваджується нова освітня норма – створення умов для активної участі у житті» [2, с. 4] в інклюзивному середовищі ЗДО для всіх дітей дошкільного віку, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами.

Список використаних джерел

1. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навчально-метод. посіб. / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.

2. Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навч.-метод. посіб. для кер. загальноосвіт. навч. закл. / кол. авт.: Л. І. Даниленко, А. А. Колупаєва, Н. З. Софій та ін. ; за заг. ред. Л. І. Даниленко ; передм. Н. З. Софій ; Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України, Всеукр. фонд «Крок за кроком». Київ, 2007. 128 с.

Ірина Хаджинова

старший викладач кафедри педагогіки та освіти

Марина Красозова

здобувачка вищої освіти,

Маріупольський державний університет

(м. Київ, Україна)

НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ З УРАХУВАННЯМ ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧНІВ

Компетентісно орієнтоване навчання іноземних мов учнів 1-4 класів як початкового етапу в усій структурі вітчизняної шкільної освіти характеризується дидактичними та методичними особливостями організації навчального процесу. Насамперед вони зумовлені віковими особливостями учнів молодшого шкільного віку, які потребують використання спеціальних форм, методів і способів презентації, активізації навчального матеріалу та засобів контролю рівня його засвоєння. Немає остаточних дослідницьких доказів чи універсального доведення щодо найкращого

віку для початку вивчення іноземної мови. Потрібно розуміти, що важливими є оптимальні умови, а не оптимальний вік.

У центрі уваги науковців як вітчизняних, так і закордонних знаходяться питання, пов'язані з оптимізацією навчання іноземних мов, такі як: визначення сенситивного періоду для початку вивчення іноземної мови, найбільш ефективних форм та засобів навчання іноземної мови на ранньому етапі та особливостей організації вивчення іноземної мови у початковій школі. Науковці Н. Бабін, О. Бігич, Л. Божович, Л. Виготський, Н. Гальскова, Л. Макарова, В. Мухіна, О. Онисюк, С. Роман, Л. Столяренко, І. Яворська-Ветрова, O. Dunn, S. Halliwell та ін. наголошують на необхідності врахування вікових особливостей молодших школярів у процесі вивчення іноземної мови в початковій школі [1].

Навчання іноземних мов починається у закладах загальної середньої освіти з 1-го класу. Молодший шкільний вік є найбільш важливим для розвитку лінгвістичних умінь дитини, саме в цьому віці учні здатні імітувати, мимоволі запам'ятовувати та відтворювати почуте.

МОН пропонує безліч нових підручників від різних авторів, кожен з них має різну освітню підтримку. Наприклад, посібники Quick Minds від Cambridge University Press пропонують адаптований курс для молодших школярів, що містить аудіо, комплект плакатів, книгу для вчителя, книгу для читання, мають вільний доступ для завантаження.

На різних етапах вивчення іноземної мови є свої особливості. Зміст підручників 1-2 класів повторюється, але якщо в першому класі йдуть вправи на прослуховування, запам'ятовування лексики, то у другому класі діти мають вчитися читати цю лексику та продукувати її. Мовленнєвий зразок подається з опорою на наочність. Основною одиницею для введення лексики є мовленнєвий зразок, тому доцільно використовувати також ілюстровані картки [3].

Часто діти звертають увагу на дрібниці, замість того, щоб виділяти головне. У навчальному процесі має враховуватися той факт, що школярам цього віку досить важко тривалий час зосереджуватись на одному виді роботи, їхню увагу може привернути лише незвичний, різкий, сильний подразник. У навчанні іноземних мов такими можуть бути засоби навчання, які спеціально розроблені для учнів початкової школи відповідно до їхніх вікових особливостей та інтересів, зміст підручників, зокрема їх ілюстративні матеріали, особливо країнознавчого спрямування, аудіо/відео матеріали, види діяльності, що характерні мовленнєвій взаємодії, у тому числі рольові ігри тощо

Формування іншомовної комунікативної компетентності здійснюється шляхом паралельного і взаємопов'язаного навчання усіх видів мовленнєвої діяльності, з превалюванням усної основи навчання у 1-му класі. Відповідно до вікових особливостей учнів молодшого шкільного віку домінуючими є репродуктивні види навчальної роботи, які виконуються за зразком, інструкцією як орієнтовною основою діяльності, проте вже в четвертому класі доцільно розширювати мережу доступних учням творчих видів роботи, умотивовувати результати продуктивної діяльності, що здійснюється у межах набутого іншомовного навчального досвіду, зацікавлювати в її виконанні [2].

Для того, щоб максимізувати навчання, ми повинні підтримувати інтерес та допитливість дітей відповідними віковими способами. Ця цікавість може поширюватися на всі види тем, а також на інших людей, культури та саму мову. Те, як реалізуються різні техніки, проводиться урок, пояснюється матеріал, має

відкривати можливості, щоб діти були зацікавленими. Це також повинно створювати атмосферу, в якій хочеться ставити питання та дізнаватися самостійно. Важливим принципом навчання є орієнтація на позитивне в учнях, прагнення вчителя підтримати та похвалити за старання. Це потенційно матиме надзвичайно сприятливий вплив на їхнє ставлення до навчання [3].

Отже, одним з провідних чинників, що визначають успішність навчального процесу є мотивація навчання і психологічні вікові особливості дітей. Саме вікові особливості молодших школярів є пріоритетними і можуть слугувати психологічним підґрунтям для проектування моделі компетентісно орієнтованого навчання англійської мови у початковій школі. Розуміння їхньої важливості допоможе вчителю ефективно і раціонально організувати навчальний процес, адекватно користуватися наявними засобами, на достатньому професійному рівні планувати зміст уроків і прогнозувати результати роботи відповідно до умов навчання.

Список використаних джерел

1. Головська І. В., Петренко І. П. Психолого-фізіологічні основи навчання англійської мови в початковій школі. *Вісник Житомирського державного університету*. 2015. № 3 (81). С. 65–68. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/18614/1/14.pdf>. (дата звернення: 27.03.2023).

2. Редько В. Вікові особливості учнів початкової школи як передумова компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов: досвід інтерпретації результатів аналізу. *Збірник наукових праць*. 2017. № 23 (2–2017). Ч. 2. С. 264–276. URL: https://lib.iitta.gov.ua/713367/1/Redko_PedOsvita_Age_Primary_School.pdf. (дата звернення: 27.03.2023).

3. Хромова В., Горянінова Л. Оптимальні умови для навчання іноземної мови у початковій школі. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. Т. 2. № 1. С. 205–209. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/469/425>. (дата звернення: 28.03.2023).

Ірина Хаджинова

старший викладач кафедри педагогіки та освіти

Ангеліна Солдатова

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Маріупольський державний університет
(м. Київ, Україна)

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У 1-2 КЛАСІ

Модернізація сучасної системи початкової освіти спрямована на всебічний та гармонійний розвиток особистості учня, орієнтацію на його здібності та творчий потенціал. З огляду на це актуальною стає проблема розвитку творчих здібностей особистості за допомогою організації творчої діяльності на уроках у початковій школі.

Творчі здібності вважаються не лише бажаною навичкою, але й основоположною для вирішення викликів нашого століття. З технологічним прогресом, культурним розмаїттям і змінами способів життя дуже важливо розвивати